

Preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag Welzijn & Onderwijs

Voor Commissie inzake
grensoverschrijdend gedrag

11 januari 2018

SENSOA

Sensoa werkt aan preventie van SGG

-
- + 'In partnership' met organisaties in verschillende sectoren: onderwijs, gezondheid, jeugdwerk, sport, kinderopvang, asielsector
 - + Ook welzijn:
 - × alle partners in de integrale jeugdhulp: CLB, CAW, diensten van Kind & Gezin, CGGZ, diensten van VAPH, CIG (bgl tehuizen, gezinstehuizen, pleeghulp...)
 - × Met de zorginspectie

In partnership

+ Met Onderwijs:

- × stuurgroep integriteit departement, partners
koepels netten, scholieren, ouders, CLB, PBD,
- × Met de VLOR

+ Met jeugdwerk

- × Samenwerkingsverband met Jong & Vanzin en
Mediaraven

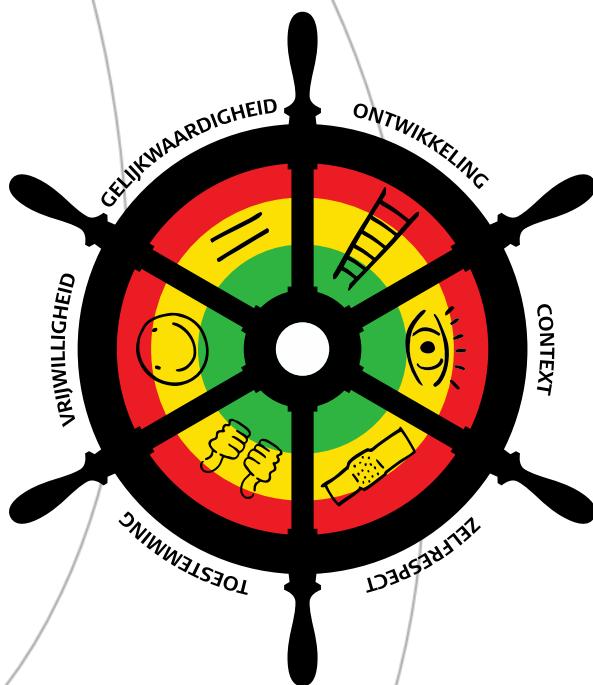
+ Met kinderopvang

- × Samenwerking met VCOK

Wat doet Sensoa rond SGG

-
- + Ontwikkeling en implementatie
 - × Vlaggensysteem
 - × Raamwerk seksualiteit en beleid
 - + Ondersteuningsaanbod door
 - × Partnerschappen in projecten
 - × Delen van expertise
 - × Scharnierfunctie wetenschap-praktijk

1. Vlaggensysteem

6 criteria en 4 vlaggen

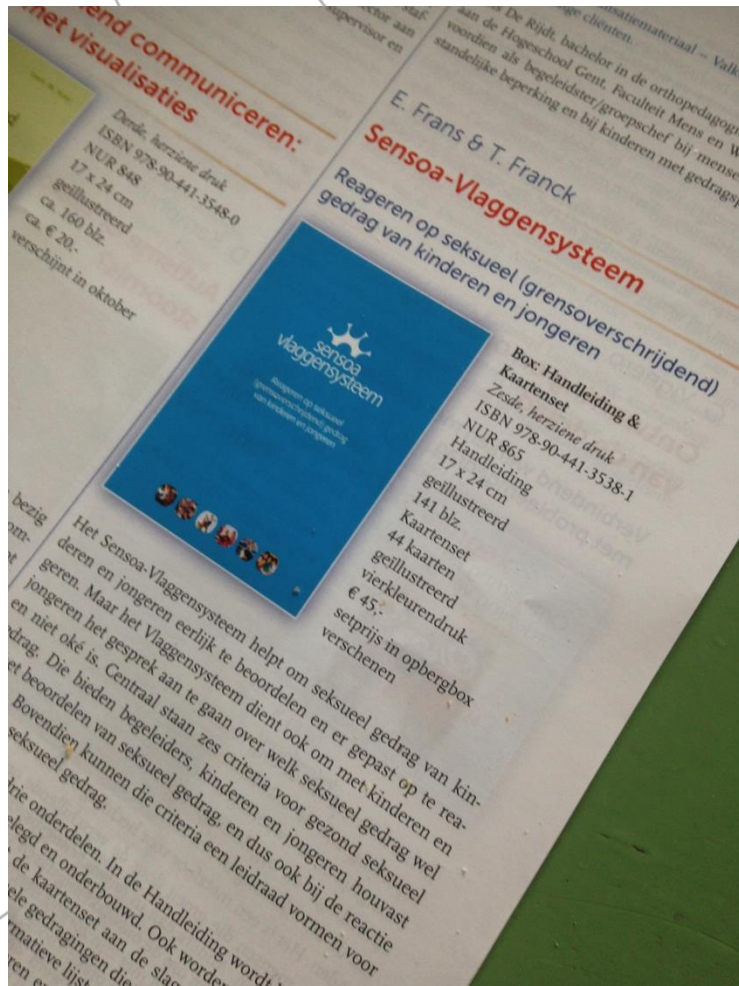
Helpen bij

- het correct inschatten van SGG
- het bespreekbaar maken van SGG
- gepaste actie ondernemen

Evaluaties positief

-
- + In eerste instantie gericht naar begeleiders
 - + Evaluatie 2012
 - × Materiaal positief geëvalueerd
 - × Gebruikers kunnen beter gedrag inschatten
 - × Gebruikers kunnen beter in gesprek gaan over SGG
 - × Gebruikers geven eenduidiger pedagogische reactie

Evolutie Vlaggensysteem

- + 6 de druk basisboek
- + Versie Vlaggensysteem voor kwetsbare doelgroepen: Buiten de Lijnen (2016)
- + Toepassingen voor Jeugdwerk en Sport en onderwijs,
- + Thematische toepassing: online SGG
- + Versie RJZ Nederland

Implementatie

-
- + Gewerkt via opleidingen 'op maat' en open aanbod: Vlaggensysteem meest gevraagde opleiding bij Sensoa (52 records)
 - + Via Training of Trainers: licenties en samenwerkingsovereenkomsten met sectoren en vormingsinstellingen
 - × Integreren in eigen ondersteuningsaanbod
 - × Sectorspecifieke voorbeelden
 - + Consultatiefunctie

Implementatie

-
- + Meer en meer opgenomen in opleiding toekomstige professionals
 - × Samenwerking Thomas More, Hogeschool Antwerpen, Artevelde
 - + Samenwerking Nederland Residentiële Jeugdzorg en hogescholen
 - + Erasmus project
 - + Vertaling en internationale implementatie door Nederlandse partner Rutgers gaat van start

succesfactoren

-
- + Komt tegemoet aan een nood van professionals
 - + Kan gemakkelijk ingebed worden in dagelijkse werkpraktijk
 - + Veel 'ownership' bij gebruikers
 - + Veel implementatiepartners en freelancers
 - + Het belang is duidelijk
 - + Men is tevreden over het instrument

Ruimte voor verbetering

-
- + Niet alle sectoren zijn aan de slag
 - + Nog steeds 'op vraag' van organisaties
 - + Te vaak pas na incidenten
 - + Te weinig inspanning en verantwoordelijkheid bij koepels & steunpunten (sectorspecifieke implementatie): zoeken en ondersteunen van partners
 - + Botst soms met cultuur van organisatie
 - + Te weinig materiaal voor doelgroepen
 - + Afstemming met justitie (wettelijk kader) soms probleem

Voorbeeld incident

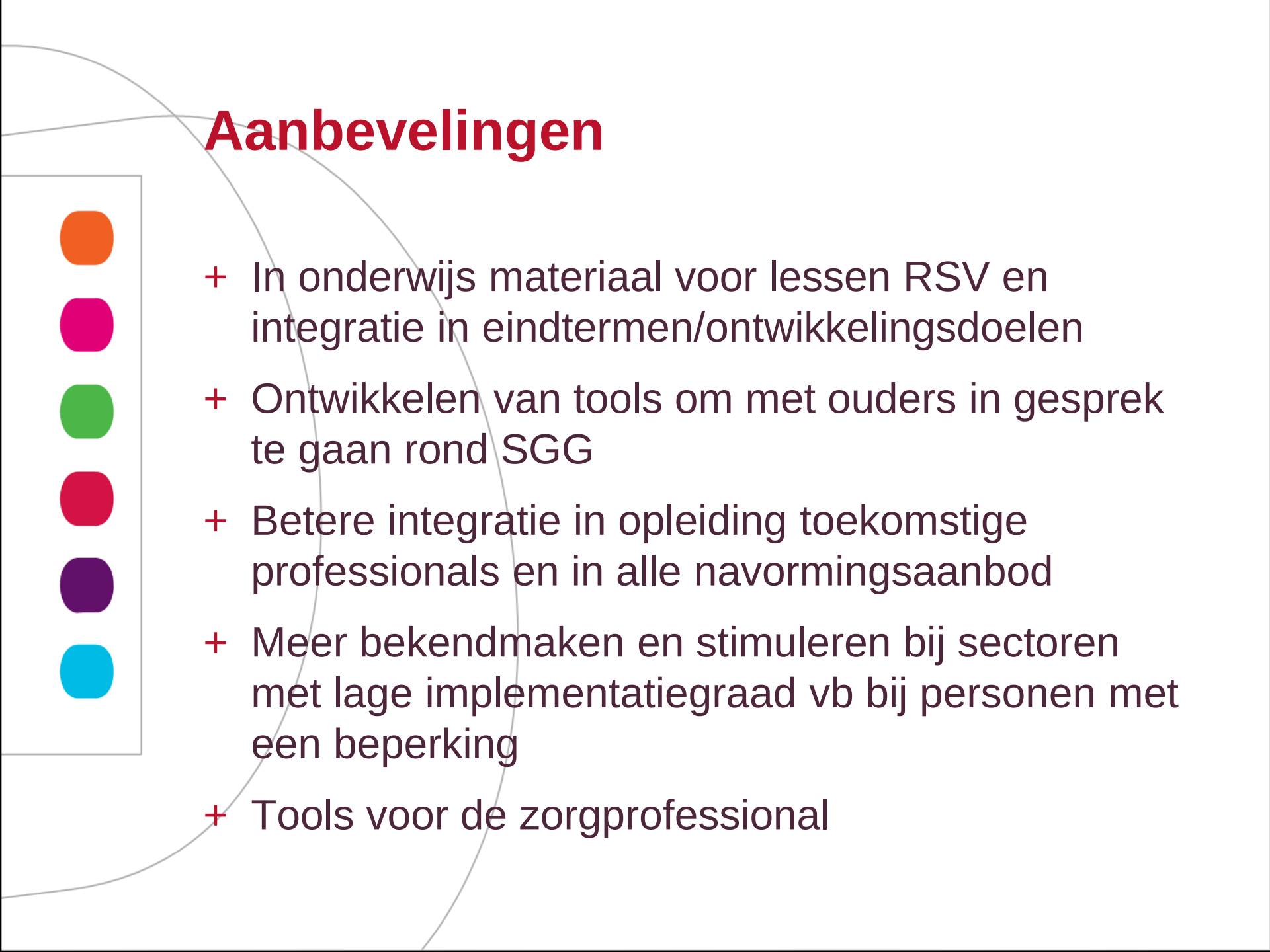
-
- + Basisschool pakt klacht aan van SGG door grote kinderen op kleuters. De plegers zijn onbekend.
 - + Gebruiken daarbij het vlaggensysteem
 - + Ouders en grootouders van slachtoffers zijn ontevreden over de aanpak en vallen andere kinderen en leerkrachten lastig op de speelplaats
 - + Dienen klacht in bij politie/justitie en halen kinderen van school
 - + Geen zicht op stand van onderzoek, hele team getraumatiseerd

Toekomstige pistes vlaggensysteem

- + Afstemming met aanpak van justitie en politie
- + Toolbox inclusief materiaal voor de doelgroep
- + Onderzoeken wenselijkheid Vlaggensysteem voor volwassenen
 - × Bedoeld voor professionals in de zorg (mensen met beperking, ouderen, asielzoekers, psychiatrie)
 - × Als kader om nuance te brengen in mediadebatten (#metoo)
 - × Volwassenonderwijs, hoger onderwijs, werkvloer, cultuursector...
- + Internationale piste

Aanbevelingen

-
- + In onderwijs materiaal voor lessen RSV en integratie in eindtermen/ontwikkelingsdoelen
 - + Ontwikkelen van tools om met ouders in gesprek te gaan rond SGG
 - + Betere integratie in opleiding toekomstige professionals en in alle navormingsaanbod
 - + Meer bekendmaken en stimuleren bij sectoren met lage implementatiegraad vb bij personen met een beperking
 - + Tools voor de zorgprofessional

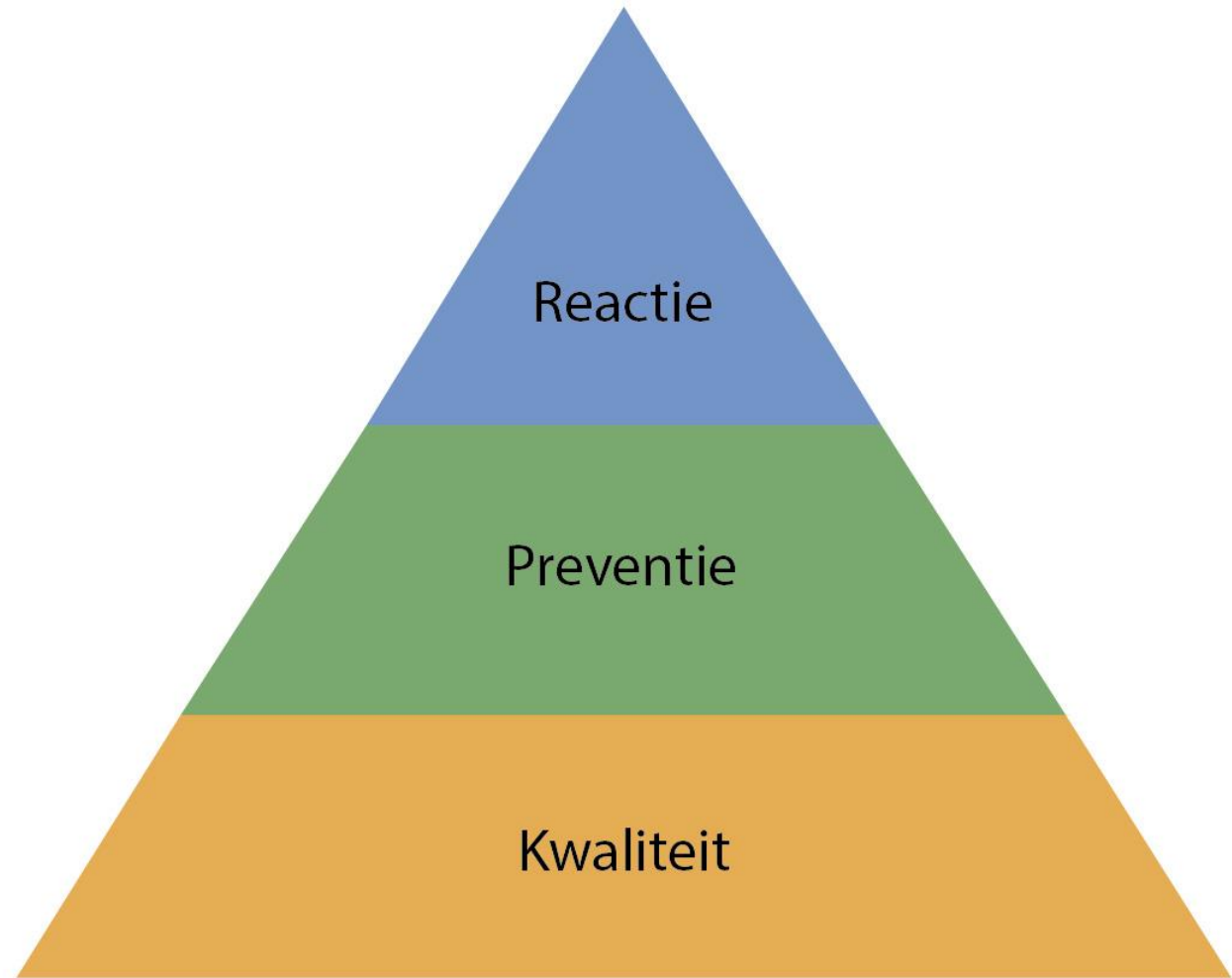
2. Raamwerk seksualiteit en beleid

1 moederraamwerk, 5 versies

- + Versie integrale jeugdhulp, Sport, Jeugdwerk, Kinderopvang, Onderwijs
- + Voorziet in denkkaders en beleidsinstrumenten

Preventiedriehoek

Individueel

Structureel

beleidsmatrix

	Zorg/educa- tie	Afspraken/ Accommo- datie	Deskundig- heid	Communi- catie
Reactie	Zorg en info na een incident	Protocol en veiligheid na incidenten	Omgaan met meldingen en incidenten	Correct en discreet
Preventie	Waakzaam- heid en info over risicofacto- ren	Toezicht Afspraken Gedrags- code privacy	Alert op signalen Klachten beluisteren Gedrags- code	Voorzorgen en risico's
Kwaliteit	Zorg & educatie welzijn en gezondheid	Kwaliteits- normen	Respectvol omgaan met cliënten	Bespreek- baarheid garanderen

Hoe ermee werken?

-
- + Interne werkgroep leidinggevenden of medewerkers met mandaat
 - + Eigen werking evalueren: inconsequenties, tekorten, realisaties, succesverhalen
 - + Beleidsmatrix invullen
 - + Coaching aanbieden
 - × Ontwikkelen van een visie
 - × Vlaggensysteem in de vingers krijgen
 - × Nadenken over omgangsregels
 - × Incidenten bespreken

Vlaggensysteem en beleid

- + Afspraken en omgangsregels
- + Attitude personeel
- + Reageren op incidenten
- + Duurzaamheid verhogen

Implementatie raamwerk

-
- + Moeilijk om prioriteit te geven
 - + Toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van raamwerk probleem
 - + Organisatie kan niet zonder coaching
 - + Minder implementatoren
 - + Andere doelgroep nl leidinggevenden
 - + Nood aan integratie van alle thema's rond integriteit nl één beleid rond pesten, agressie en SGG

Toekomstige pistes

-
- + Toegankelijker maken van materiaal (digitaal)
 - + Uitbreiden naar bredere thematiek van integriteit volgens éénzelfde kader: bruikbaarheid verhogen
 - + Betere coaching van leidinggevenden
 - + Uitwisselen van goede voorbeelden en processen

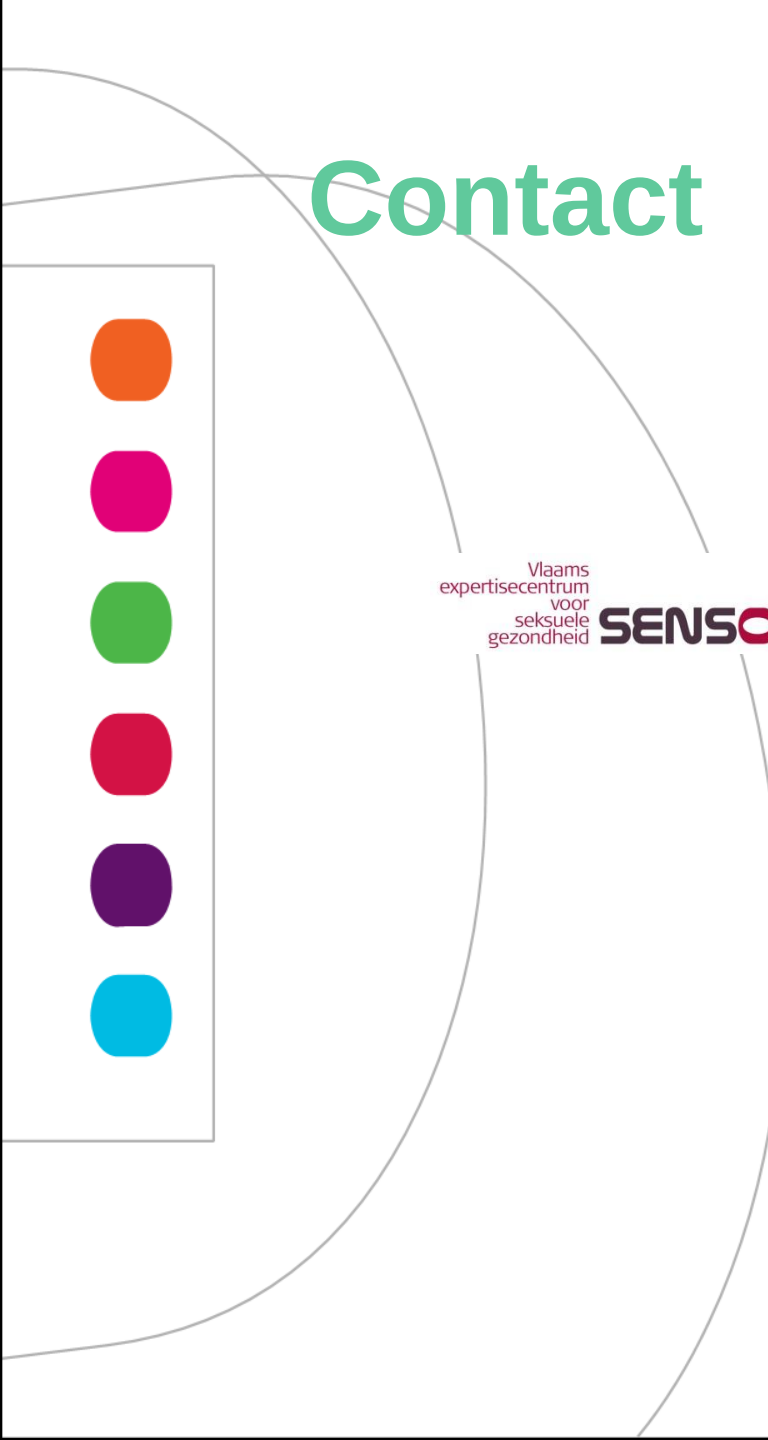
Het API verhaal

-
- + Uitwerken van het API verhaal sport
 - × uitgebreider handelingsprotocol, invullen hiaten rond tuchtmaatregelen, tuchtprocedure, gedragscode
 - × Rol van 1712: poule ter ondersteuning van de API bij incidenten
 - + API kan besturen bijstaan en adviseren in het uitwerken van een preventiebeleid
 - + Hoe de API ondersteunen? Per sector of sector-overschrijdend? Rol voor 1712? Rol voor Sensoa?
 - + API opleiding bruikbaar
 - + Rol voor Kennisplein Integriteit: ruimere thematiek?

Tot slot:

-
- + Goede zaak om SGG beleid te verankeren in de kwaliteitsnormen= niet vrijblijvend
 - + Meer inzetten op coaching van besturen, dan op verplichte melding en inspectie
 - + Betere ondersteuning van professionals en toekomstige API + rol van 1712 daarin
 - + Samenwerking, uitwisseling en afstemming tussen verschillende beleidsdomeinen: een overlegplatform
 - + Beter meten en evalueren

Contact

Vlaams
expertisecentrum
voor
seksuele
gezondheid

SENSOA

■ Erika Frans

Erika.frans@sensoa.be

seksuelevorming.be

Seksualiteit.be

Zanzu.be

Allesoverseks.be